

Akademikernes Centralorganisation

Færre patienter med alvorlige psykiske bivirkninger af somatisk sygdom
Forslagets prioritet Der er ikke prioriteret mellem AC's forslag til indsatsområder
Resumé Der skal udvikles en mere systematisk og evidensbaseret indsats for at færre patienter får alvorlige psykiske bivirkninger i forbindelse med somatisk sygdom. Innovationsindsatsen skal foregå på de somatiske afdelinger og være tværfaglig og der er både brug for en forskningsmæssig og en praksisrettet indsats, der kan føre til erfaringer og resultater, som kan anvendes bredt både i det danske sundhedsvæsen og internationalt. Indsatsområdet knytter an til FORSK2020-visionen om et samfund med sundhed og livskvalitet.
Udfordring og muligheder Antallet af patienter med kronisk sygdom stiger – og behandlingstiden og dermed kontakttiden med sundhedspersonalet reduceres fortsat. Sammen med den demografiske udvikling og flere pleje- og behandlingskrævende ældre kommer det til at lægge et øget pres på det samlede sundhedsvæsen fremover. Den udfordring sundhedsvæsenet dermed står overfor kan i en vis udstrækning afhjælpes ved et bredere syn på sundhed og sygdom, hvor de psykiske aspekter ved somatisk sygdom ikke kun medtænkes i behandlingen men også i den efterfølgende rehabilitering. At få konstateret en alvorlig, kronisk eller livstruende sygdom er en stor omvæltning i tilværelsen og vil for mange medføre en psykisk reaktion og for nogle en egentlig krise. Den tværfaglige indsats bør derfor styrkes for at medvirke til bedre sammenhæng i sundhedssystemet og i patientforløbene, såvel ved akutte som ved kroniske tilstande. Psykologfaglig ekspertise bør fremover i langt højere grad integreres i sygdomsbehandlingen. Opmærksomhed om patientens psykiske og fysiske helbred kan optimere behandlingseffekten og dermed forebygge tilbagefald samt sikre, at patienten opnår den bedst mulige funktion. Gevinsten vil være, at patienten stabiliseres, så denne kan fungere i sit liv, sin familie og i samfundet generelt og eventuelt med tilbagevenden til arbejdsmarkedet.
Målsætning Målsætningen er, at færre patienter får alvorlige psykiske bivirkninger i forbindelse med somatisk sygdom og at flere kan vende tilbage til deres tidligere hverdag og til arbejdsmarkedet efter et alvorligt somatisk sygdomsforløb.
Innovationsbehov Generelt er vores behandlingssystem ikke tilstrækkelig gearet til at tage hånd om de psykiske reaktioner, som somatisk sygdom kan afstedkomme. Effektivisering og individuelt voksende behov hos den enkelte patient udfordrer den sundhedsprofessionelle, og på en del områder er der et udækket behov i forhold til opgavevaretagelsen på det psykiske område.

Der bør derfor iværksættes en mere systematisk og dækkende innovativ indsats i forhold til at styrke tværfagligheden på de somatiske hospitalsafdelinger inklusive udvikling og spredning af evidens og erfaringer generelt i sundhedsvæsenet.

Der er behov for øget psykologfaglig bistand på relevante hospitalsafdelinger med henblik på at etablere forsøgsprojekter, hvor der er et fagligt belæg for, at psykologisk intervention vil være relevant for patientgruppen. Sideløbende hermed er der et stort behov for at styrke forskningen i de psykiske aspekter ved alvorlig somatisk sygdom.

Centrale aktører i et partnerskab omkring denne indsats er hospitalerne, Danske Regioner, Sundhedsministeriet, Dansk Psykologforening, Lægeforeningen og eventuelt patientforeningerne.

De danske forudsætninger

Danmark har et velfungerende sundhedsvæsen med gode muligheder for at gennemføre en innovativ indsats med kombination af praksis og forskning med henblik på at indsamle og evaluere erfaringerne med den tværfaglige indsats. Nogle afdelinger i det somatiske hospitalsvæsen har allerede etableret en velfungerende tværfaglighed i behandlingen, men det er mere eller mindre tilfældigt, hvor psykologer i dag er inddraget i behandling og rådgivning fx på børneafdelinger, onkologiske/palliative afdelinger og smertecentre. Der er således brug for en mere systematisk og evidensbaseret indsats bredt i sundhedsvæsenet.

Effekter og potentialer

Effekten af en mindre risiko for at alvorligt og/eller kronisk syge patienter får alvorlige psykiske bivirkninger af deres sygdom vil - udover den enkelte patients øgede livskvalitet – kunne forventes at være færre udgifter til efterbehandling, genindlæggelser samt færre udgifter til sygedagpenge og førtidspension. Derudover kan indsatsen bidrage til et øget arbejdsudbud, idet der er større mulighed for at patienter med alvorlig somatisk sygdom, kommer tilbage til arbejdsmarkedet efter endt behandling.